
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

טנטרה בהודו ובטיבט - 35837

תאריך עדכון אחרון 11-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי אסיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אלכסנדר זורין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: aleksandr.v.zorin@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש, בדרך כלל לפני או אחרי השיעור

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מיועד לסטודנטים המתעניינים בהיסטוריה, באידיאולוגיה ובפרקטיקות של הבודהיזם, במיוחד בבודהיזם ההודי והטיבטי. הקורס מציג את היווצרות והתפתחות הבודהיזם הטנטרי בהודו (בהקשר לטנטריזם השייוויסטי), את התפשטותו למדינות אחרות, ואת ההיסטוריה והפרקטיקה של סוג זה של בודהיזם בטיבט, שם הוא הפך לדומיננטי. בנוסף, הקורס מתמקד באלמנטים מרכזיים של ספרות ואמנות טנטריות שיובאו מהודו והתפתחו בטיבט.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא הכרה יסודית של מרכיבים עיקריים בבודהיזם טנטרי כמערכת דתית שהתפתחה בהודו במהלך המאות השמינית עד השתים עשרה והפכה לדומיננטית בטיבט

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להסביר את הנסיבות שהובילו להיווצרות הווג'ראיאנה בהודו ואת קשריה ההיסטוריים לצורות אחרות של בודהיזם ודתות הודיות, במיוחד שאיוויזם;
- להבין את הסיבות והדרכים העיקריות שבאמצעותן הווג'ראיאנה הפך לזרם דומיננטי בטיבט;
- לזהות את הסוגים המרכזיים של התרגולים הטנטריים;
- להבחין בין סוגי הטקסים העיקריים והאלים שמוזכרים בהם;
- לפרש את מרכיבי הסימבוליזם הטנטרי בתרגומים מסנסקריט וטיבטית או על אובייקטים של אמנות טנטרית.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות, קריאה וניתוח של טקסטים בתרגום מסנסקריט וטיבטית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. טנטרה (ווג'ריאנה) בהיסטוריה של הבודהיזם.
2. טנטריזם שייוויסטי ויחסו לטנטרה בודהיסטית.
3. התפשטות הווג'ריאנה לאסיה המזרחית והדרומית.
4. טנטרה בטיבט בתקופת ההתפשטות המוקדמת של הבודהיזם ותקופת הפיצול.
5. טנטרות עתיקות של בית הספר נינגמה.
6. טנטרה בטיבט בתקופת ההתפשטות המאוחרת של הבודהיזם.
7. ארבעת סוגי הטנטרה: סקירה.
8. שלבי הבריאה וההשלמה.
9. פולחנים של דהרמפאלס.
10. ארבעה סוגים של טקסים טנטריים. טנטרה ומאגיה.

-
11. אייקונוגרפיה טנטרית.
12. ספרות טנטרית.
13. שיטת הקאלצ'קנטנטרה.

חומר חובה לקריאה:

- Acri, Andrea, ed. *Esoteric Buddhism in Mediaeval Maritime Asia: Networks of Masters, Texts, Icons*. Singapore: ISEAS – Yusof Ishak Institute, 2016.
- Andresen, Jensine. *Kālacakra: Textual and Ritual Perspectives*. Ph.D. dissertation. Cambridge: Harvard University, 1997.
- Bentor, Yael and Penpa Dorjee, 2024. *Ocean of Attainments - The Creation Stage of the Guhyasamāja Tantra according to Khedrup Jé*. Wisdom publications, 2024.
- Beyer, Stephan. *The Cult of Tārā: Magic and Ritual in Tibet*. Berkeley: University of California Press, 1973.
- Buddhism. *Critical Concepts in Religious Studies*. Edited by Paul Williams. Volume VI. *Tantric Buddhism (including China and Japan); Buddhism in Nepal and Tibet*. London and New York: Routledge; Taylor & Francis Group, 2005.
- Dalton J. R. *The Taming of the Demons: Violence and Liberation in Tibetan Buddhism*. Yale University Press, 2013.
- Davidson, Ronald M. *Indian Esoteric Buddhism: A Social History of Tantric Movement*. New York: Columbia University Press, 2002.
- Davidson R. M. *Tibetan Renaissance: Tantric Buddhism in the rebirth of Tibetan culture*. New York: Columbia University Press, 2005.
- Einoo Shingo, ed. *Genesis and Development of Tantrism*. Tokyo: University of Tokyo, Institute of Oriental Culture, 2009.
- English, Elizabeth. *Vajrayoginī: Her Visualizations, Rituals, and Forms. A Study of the Cult of Vajrayoginī in India*. Boston: Wisdom Publications, 2002.
- Gray, David B. *The Cakrasamvara Tantra (The Discourse of Śrī Heruka): A Study and Annotated Translation*. New York: 2007.
- de Nebesky-Woikowitz, René. *Oracles and Demons of Tibet. The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities*. Delhi: Classics India Publications, 1998 (1st edition: 1956).
- Samuel, Geoffrey. *The Origins of Yoga and Tantra: Indic Religions to the Thirteenth Century*. New York: Cambridge University Press, 2008.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות: